

▲ Esko Kahrin ja Kai Lomanin suunnittelemien talojen muovikaiteet ovat värikkäät.

▲ Värikkäät yksityiskohdat tuovat vaihtelua pientalojen julkisivuun.

TALO Kortteli Helsingin Kannelmäessä on kuin suuri ruudukko. Tiukan geometriseen viivastoon on sijoitettu 31 rivitaloa, viherkaistaleita ja kulkureittejä. Autoilla ei ole korttelin keskelle asiaa, ja kapeat käytävät on rauhoitettu jalankulkijoille. Korttelin sydämessä on vielä suojaista leikkipuisto ja pallokenttä. Ei ihme, että noin 500 asukkaan pihapiiri on ollut valmistumisvuodestaan 1974 asti lapsiperheiden suosiossa.

Kannelkylän kortteli on hyvä esimerkki 1970-luvun teollisesti toteutetusta asuntorakentamisesta. Mutta tässä korttelissa sitä on sovellettu inhimillisessä mittakaavassa – toisin kuin aikakauden suurissa betonilähiöissä, kuten Helsingin Itä-Pasilassa ja Merihaassa tai Tampereen Hervannassa.

Kannelkylä sai alkunsa, kun Helsingin kaupungin järjestämän suunnittelukilpailun voitti vuonna 1972 arkkitehti **Esko Kahrin** ja **Kai Lomanin** laatima ehdotus.

Ratkaisuiltaan kortteli oli aikansa tuote: tiiviiksi puristettu ruutukaava-alue. Asuntorakennukset on suunniteltu ajan ihanteiden mukaisesti noppamaisiksi. Niiden julkisivuista on karsittu pois kaikki yksityiskohdat ja koristeet. Vaihtelua tuovat talojen puuverhoilu ja mehevät värit.

1970-luvun suomalaisen asuntorakentamisen keskeisin tavoite oli pystyttää mahdollisimman tehokkaasti edullisia asuntoja nuoremmalle polvelle, joka siirtyi töiden perässä maalta kaupunkiin.

1960-luvulla oli alettu valmistaa kerrostaloja betonielementeistä, ja 1970-luvulla tekniikka oli käytössä lähes kaikessa asuntotuotannossa. Kaupunkien laidoille nousi pikavauhtia uusia lähiöitä, usein kuin tois-

tensa kopioita. 1970-luvun puolivälistä lähtien alkoi kuulua kritiikkiä sieluttomiksi koettuja betonilähiöitä kohtaan. Tuolloin vaivannut öljykriisi ja sen synnyttämä taantuma hidastivat rakentamistahtia.

Tasapäistävän lähiörakentamisen vaihtoehdoksi nousivat pientalot. 1970-luvun loppupuolella rivitalot ja omakotitalot alkoivat yleistyä. Kannelkylässä yhdistyivät pientalomainen rakentaminen ja teollinen asuntotuotanto uudella tavalla.

Tasapäistävän lähiörakentamisen vaihtoehdoksi nousivat pientalot.

RAKENNUSTYYLI

1970-luvun asuntorakentamista sävyttivät modernismin ja tehokkuuden ihanteet. Asemakaavat ja itse rakennukset sommiteltiin kaavioiden kalta-

siksi ”järjestelmiksi”. Tyyliä onkin kutsuttu järjestelmä- tai systeemiarkkitehtuuriksi. Rakennuksissa näkyi pyrkimys geometrisiin perusmuotoihin ja ruudukoihin. Kaupunginosien suunnittelu lähti liikkeelle suorien katulinjojen muodostamasta ruutukaavasta. Rakennukset taas olivat yksinkertaisia, tasakattoisia palikoita.

Ruudukot näkyivät myös julkisivuissa. Niissä korostettiin rakenneratkaisuja ja eri materiaalien saumakohtia. Yksityiskohdat, kuten parvekekaiteet, katokset, vaihtelevat kattomuodot ja ikkuna-aukot, karsittiin pois.

1970-luvun suoraviivainen rakentaminen on kerännyt kritiikkiä niin arkkitehtuurinsa kuin rakentamisen laadunkin suhteen. Teolliset rakennusmenetelmät eivät aina kestäneet aikaa ja säätiä. Monet talot ja lähiöt ovat tulleet kunnostamis- tai purkuikään.

TIESITKÖ? 1970-luvun alkupuoli oli vilkasta rakentamisaikaa. Huippuvuonna 1974 valmistui 73 000 asuntoa. Nykyään uudisrakennusten määrä on usein pienempi. *

NÄIN SÄILYTÄT TYYLIN

▲ 1970-luvun värimaailmaa hallitsivat murrettut sävyt.

▲ Uusissa laatoissa on 1970-luvun henkeä ja värejä. Suklaalevyä muistuttava tummanruskea Cacao-laatta 69,20 €/m², oranssi neliölaatta 43,80 €/m² ja kuviolliset laatat noin 250 €/m², Laattapiste.

▲ Kodeissa käytettiin suurikuvioisia ja voimakkaita tapetteja sekä boordeja. Tapetti 69 €/rulla, Tapettitalo.

◀ Tukevat naulakot olivat suosittuja myös julkisissa tiloissa, 9,90 €, Helakauppa.

► Ruskea neliölaatta 23,80 €/m², Laattapiste. Sen päällä puinen lenkkivedin 3,30 € sekä muovinen ja puinen nuppivedin 1,90 €, Helakauppa.

